

Jaarverslag 2013

John
Blankenstein
Foundation

Het debat

In augustus voer voor het eerst een boot - namens het Nederlandse voetbal - mee met de botenparade van de Gay Pride in Amsterdam. Op het voorplecht stond bondscoach Louis van Gaal en met hem vele oud-voetballers en betrokkenen, waaronder ook Karin Blankenstein, voorzitter van de John Blankenstein Foundation (JBF). Zij werd vergezeld door JBF-vrijwilliger en oud-profvoetballer Wensley Garden.

In het tv-programma Voetbal International (VI) riep oud-profvoetballer en tv-analist René van der Gijp - naar aanleiding van de voetbalboot - dat voetbal geen sport is voor homo's. In de dagen na zijn uitspraak ontstond nationale beroering. Van der Gijp heeft met zijn opmerking het issue homo-acceptatie definitief op de agenda gezet; en daar was bondsvoorzitter Michael van Praag van de KNVB blij mee.

JBF-voorzitter Karin Blankenstein was echter minder blij. Want zij werd in de tweede uitzending van VI door mede-analist Johan Derksen uitgemaakt voor 'hysterisch' wijf die haar bek moet houden. Karin had even eerder aan persbureau ANP verklaard: 'Ik stel hen medeverantwoordelijk voor de vele homoseksuele jongeren die bang zijn afgewezen te worden en zelfmoord overwegen. Stel je bent 14 en homo en dan krijg je zo'n stempel opgeplakt. Het is makkelijk scoren. Het is jammer dat ze dit onderwerp wederom in het belachelijke trekken'.

'Als je homo bent, dan ben je op je veertiende wel klaar met voetbal.
Dan ga je gewoon in een kapperszaak werken.'
René van der Gijp, oud-profvoetballer en tv-analist VI

Het probleem

Wat is het probleem?

Homo- en biseksuelen in met name mannelijke teamsporten voelen zich niet veilig. Hun deelname aan deze sporten is zo laag. En, hun zichtbare aanwezigheid is ongekend laag. Het onderwerp is niet of nauwelijks bespreekbaar.

Is dit verontrustend?

Ja. Want sport moet open en veilig zijn voor iedereen.

Het gaat hier om 10% van de Nederlandse bevolking: niet-uitsluitend heteroseksueel.

Sport is - naast thuis en school - bij uitstek een plek om je te kunnen ontwikkelen.

Voor homo-jongeren is het eerder een plek waar je jezelf verbergt en vreest voor pesterijen, grappen en scheldwoorden. Het is een plek waar je als laatste uit de kast komt (Mulier, 2009), na werk en onderwijs. De helft van de homo-jongeren overweegt zelfmoord (scp, 2010).

Bestuurders en coaches zijn zich niet bewust van deze situatie, en kennen er daardoor geen prioriteit aan toe. Zij denken vaak dat er geen homoseksuele leden voorkomen in hun club. En als de situatie zich eenmaal voordoet, menen ze dat 'het' zich wel vanzelf oplost.

Zij ontberen probleembesef en gaan daarom niet over tot acties om het thema bespreekbaar te maken en mee te nemen in respectvol gedrag op en rond de velden. Het is vaak geen onwil.

Zo blijft een vicieuze cirkel in stand.

'Bij ons in de club spelen geen homo's.'
Anoniem, voorzitter van voetbalvereniging met 850 leden

Onze inzet in 2013

De JBF maakt de deelname van lesbiennes, homo- en biseksuelen en transgenders (lhbt'ers) in de sport bespreekbaar en zichtbaar. De Foundation probeert met media-aandacht en beïnvloeding de acceptatie van lhbt'ers op de agenda te krijgen. Ook spant de JBF zich in om het onderwerp onder de aandacht te brengen van sportbonden, verenigingen en gemeenten.

In 2013 werden ruim dertig miljoen kijkers, luisteraars en lezers via de publieks- en sportmedia bereikt, waaronder opinie-bijdragen in landelijke kranten, een item bij EenVandaag en in veel sportrubrieken. In samenwerking met Winq|GK startte een serie interviews met topsporters en sportprofessionals over sport en homo-acceptatie. In 2013 verschenen de verhalen van Ranomi Kromowidjojo en Daphne Koster.

De samenwerking met NOC*NSF en KNVB leidde tot het actieplan 'Voetbal voor iedereen'. Als onderdeel hiervan ontwikkelde en testte de JBF de gelijknamige workshop om homo-acceptatie bespreekbaar te maken. De eerste voetbalverenigingen tonen interesse.

In het amateurhockey leidde de JBF een pilot met vier hockeyverenigingen om de lhbt-acceptatie bespreekbaar te maken, via zogenaamde huiskamergesprekken.

Op 11 oktober lanceerden de VVCS (vakbond voor contractspelers in het betaalde voetbal) en JBF de Vertrouwenspersoon Homoseksuele Profvoetballers. Voorzitter Danny Hesp is een luisterend oor voor profspelers die anoniem hun verhaal willen doen; zij krijgen ondersteuning in het leren omgaan met hun geheim.

De JBF nam in 2013 ook het initiatief tot een tv-productie en Europese speelfilm om het geheim van homofobie in het voetbal te ontmaskeren. De ontwikkeling van het concept en de financiering vergen een lange adem en de uitvoering start in het najaar van 2014.

Ook vonden enkele edities plaats van het Gay Sportcafé Amsterdam, een gezamenlijke productie van GUTS (Gay Union Trough Sports) en JBF. Het café slaat bruggen tussen de sport- en homo-wereld.

'Als de voetbalwereld meer werk zou maken van een veilige sfeer, zouden er meer homo's zichtbaar actief zijn. Dat weet ik zeker.'

Daphne Koster, aanvoerder Oranje en AFC Ajax

Voetbal

Het op Nationale Coming Out-Dag 2012 gepresenteerde ‘Voetbal voor iedereen. Actieplan homo-acceptatie in het voetbal’ bevat elf actiepunten om het thema tot een vanzelfsprekend onderdeel te maken van de voetbalcultuur, zowel in amateur als betaald voetbal. De JBF adviseerde over de inhoud, verzorgde mede de woordvoering rond de lancering en nam de ontwikkeling van de workshop ‘Voetbal voor iedereen’ voor haar rekening.

De workshop ‘Voetbal voor iedereen’ geeft antwoord op problemen of vragen als:

- er zijn bij ons geen homo’s
- een deel van de leden is hier op tegen, straks lopen ze weg!
- wat doe ik tegen schelden als ‘Hey, mietje!’?
- wat is de rol van de coaches, ouders en aanvoerders?
- we hebben al zoveel te doen, waarom dit ook nog eens?
- hoe maak ik acceptatie bespreekbaar?

Zes koppels van beoogd workshopbegeleiders zijn in het najaar getraind in de intake, didactiek en follow up van de workshop.

Er is door bestuur, medewerkers en vrijwilligers veel energie gestoken in het vinden van amateurvoetbalverenigingen die het onderwerp bespreekbaar willen maken. In 2013 heeft dat geleid tot presentaties in Utrecht, Den Haag en Amsterdam.

De JBF heeft de pogingen, om Betaald Voetbal Organisaties aan te zetten om homo-fobie aan te pakken, op een lager plan gezet. Zo probeerde de opgebouwde relatie met FC Twente, Ajax en PSV voort te zetten. Tevergeefs. Dit is in overleg met de KNVB besloten; Michael van Praag maakt zich persoonlijk hard om dit bij de clubs aan te kaarten.

‘Natuurlijk spelen er bij nagenoeg alle verenigingen homoseksuelen. Jezelf inzetten voor homo-acceptatie betekent: het onderwerp bespreekbaar maken en elkaar corrigeren waar nodig. Laten we wel wezen: homo of hetero, het maakt helemaal niets uit.’

Michael van Praag, voorzitter KNVB

Hockey

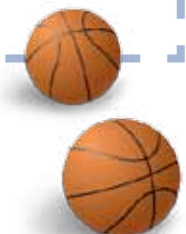
In de regio's Den Haag en Amsterdam belegde de JBF een pilot met vier grotere hockey-verenigingen om homo-acceptatie bespreekbaar te maken.

De proef maakte onder meer duidelijk:

- Zorg voor een brede en structurele inbedding van het thema homo-acceptatie, in de aanpak van de commissie 'Sportiviteit & Respect' bijvoorbeeld;
- Belicht homo-acceptatie op de juiste wijze. Onder- en overbelichting maakt het tot een 'issue', tot een 'ding' waardoor het een probleem of voorwerp van discussie wordt;
- Pak de uitwerking en communicatie sportgericht aan;
- Zie homoseksualiteit als een eigenschap, net zoals je man, zoon, broer, docent en buurman bent;
- Maak het onderwerp communicabel door verhalen te delen, die voorheen onzichtbaar waren en aangeven wat het in positieve zin doet met leden en met de club.

Het voornemen is om deze ervaringen in 2014 te delen met de KNHB, zodat het thema door de hockeybond landelijk kan worden ondersteund.

'De vraag die me aan het denken zette was: 'Hoeveel homo's ken ik nou eigenlijk bij hdm?'
Op een club met 1.800 leden geen één! Blijkbaar bestond daar dus geen enkele transparantie over.'
Rob Schuitema, bestuurder hdm

Overige activiteiten

In 2013 vonden verkennende gesprekken plaats, door de inzet van de JBF en in samenspraak met NOC*NSF, met de korfbal- en tennisbond.

De JBF streed mee om de VU-connected Sportiviteitsprijs 2013. De prijs ging uiteindelijk naar het project dat judo op basisscholen groot-schalig heeft weten te introduceren. De jury prees de moed en de noodzaak van de JBF-inzending; de workshop 'Voetbal voor iedereen'.

Tijdens de Nijmeegse Vierdaagse vond op de tweede dag de Roze Woensdag plaats. Dit jaar werd de prijs aan de categorie sport toegekend. De organisatie van de Roze Woensdag riep de auto-coureur Mike Verschuur uit tot Roze Voorloper 2013.

In september startte de JBF - in samenwerking met het magazine Winq|GK - met de publicatie van een reeks interviews met bekende heteroseksuele topsporters en sportprofessionals over (homo-)acceptatie. Ranomi Kromowidjojo en Daphne Koster verleenden als eersten hun medewerking.

In Amsterdam organiseerde de JBF in samenwerking met Gay Union Trough Sports (GUTS) meerdere keren het Gay Sport Café. Het evenement stelt telkens een thema centraal en streeft ernaar om verbindingen te leggen tussen de sport- en homowereld.

Tijdens de FARE Action Week presenteerde de JBF in oktober het eerste exemplaar van de brochure 'Voetbal voor iedereen. De workshop'.

'Ik vind het vooral belangrijk dat je jezelf kunt of durft te zijn. Of je nou homo of hetero bent.
Of dat je zwemmen nou wel of niet leuk vindt. Iedereen moet uit de kast kunnen komen.
Ik accepteer iedereen zoals die is, mits anderen respectvol zijn.'
Ranomi Kromowidjojo, topzwemster

Medewerkers

Bestuur Karin Blankenstein, Jip van Leeuwen, Henk Gregoire, Lou Manders

Medewerkers Karin Blankenstein, beleid en representatie;
Huub ter Haar, beleid, communicatie en projecten

Workshopleiders West: Thijs Smeenk, Eefje Peters, Wensley Garden
Oost: Thomas Pruijsen, Susanne te Braak
Zuid: Tiemen van Santvoort, Nico Willemsen, Michiel Roesink

“Het is toch gek dat we homoseksualiteit in onze familie- en vriendenkring gewoon vinden, maar het in kantines en kledkamers nauwelijks lijkt te bestaan? Uitsluiting van homo’s is niet meer van deze tijd. De teamprestatie en de band met elkaar, daar gaat het om.”

Karin Blankenstein, voorzitter John Blankenstein Foundation

De JBF werkt aan de acceptatie van homo’s (m/v) in de sport.

**John
Blankenstein
Foundation**